

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc T-256/19

(zveřejnění formou výňatků)

Bashar Assi

v.

Rada Evropské unie

Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 24. listopadu 2021

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření přijatá vůči Sýrii – Zmrazení finančních prostředků – Nesprávná posouzení – Přiměřenost – Právo na vlastnictví – Právo vykonávat hospodářskou činnost – Zneužití pravomoci – Povinnost uvést odůvodnění – Právo na obhajobu – Právo na spravedlivý proces“

1. *Akty orgánů – Odůvodnění – Povinnost – Rozsah – Omezující opatření vůči Sýrii – Zákaz vstupu a průjezdu, jakož i zmrazení finančních prostředků předních podnikatelů působících v Sýrii – Rozhodnutí přijaté v kontextu, který je dotyčné osobě znám a který jí umožňuje pochopit dosah opatření, jež bylo vůči ní přijato – Přípustnost stručného odůvodnění*
[Článek 296 SFEU; rozhodnutí Rady 2013/255/SZBP, ve znění rozhodnutí (SZBP) 2015/1836, (SZBP) 2019/87, (SZBP) 2019/806 a (SZBP) 2020/719, čl. 27 odst. 2 písm. a) a čl. 28 odst. 2 písm. a) a příloha I; nařízení Rady č. 36/2012, 2019/85, 2019/798 a 2020/716, příloha II]

(viz body 40–45, 52 a 56)

2. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Specifická omezující opatření vůči některým osobám a subjektům vzhledem k situaci v Sýrii – Rozhodnutí 2013/255/SZBP a nařízení č. 36/2012 – Kritéria pro přijetí omezujících opatření – Přední podnikatelé působící v Sýrii – Pojem*
[Článek 29 SEU; rozhodnutí Rady 2013/255/PESC, ve znění rozhodnutí (SZBP) 2015/1836 a (SZBP) 2020/719, čl. 27 odst. 2 písm. a) a odst. 3 a čl. 28 odst. 2 písm. a) a odst. 3; nařízení Rady č. 36/2012, ve znění nařízení 2015/1828, čl. 15 odst. 1a písm. a) a odst. 1b, a nařízení Rady 2020/716]

(viz body 50, 51, 94 a 171)

3. *Právo Evropské unie – Zásady – Právo na obhajobu – Právo na účinnou soudní ochranu – Omezující opatření vůči Sýrii – Zmrazení finančních prostředků osob, subjektů nebo orgánů spojených se syrským režimem – Povinnost sdělit individuální a konkrétní důvody, na nichž se*

přijatá rozhodnutí zakládají – Rozsah – Sdělení dotyčnému prostřednictvím zveřejnění v Úředním věstníku – Přípustnost
[Listina základních práv Evropské unie, čl. 41 odst. 2 písm. a) a čl. 52 odst. 1; rozhodnutí Rady (SZBP) 2019/87; nařízení Rady č. 2019/85]

(viz body 61–70)

4. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Zvláštní omezující opatření vůči Sýrii – Zmrazení finančních prostředků osob, subjektů nebo orgánů spojených se syrským režimem – Právo na obhajobu – Sdělení skutečností uplatněných v neprospěch dotyčné osoby – Následné rozhodnutí, jímž bylo žalobcovo jméno ponecháno na seznamu osob, na něž se vztahují tato opatření – Neexistence nových důvodů – Porušení práva být vyslechnut – Neexistence*
[Rozhodnutí Rady (SZBP) 2019/806; nařízení Rady č. 2019/798]

(viz body 72–75 a 77)

5. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření vůči Sýrii – Zmrazení finančních prostředků osob, subjektů nebo orgánů spojených se syrským režimem – Právo na obhajobu – Sdělení skutečností uplatněných v neprospěch dotyčné osoby – Následné rozhodnutí, jímž bylo jméno určité osoby ponecháno na seznamu osob, na něž se vztahují tato opatření – Nové důvody – Sdělení nových skutečností dotyčné osobě za účelem získání jejího vyjádření – Porušení práva být vyslechnut – Neexistence*
[Rozhodnutí Rady (SZBP) 2020/719; nařízení Rady 2020/716]

(viz body 78 a 80)

6. *Evropská unie – Soudní přezkum legality aktů orgánů – Omezující opatření vůči Sýrii – Rozsah přezkumu – Důkaz o opodstatněnosti opatření – Povinnost příslušného unijního orgánu prokázat v případě sporu opodstatněnost důvodů uplatněných vůči dotyčným osobám nebo subjektům*
[Listina základních práv Evropské unie, článek 47; rozhodnutí Rady 2013/255/SZBP, ve znění rozhodnutí (SZBP) 2019/87, (SZBP) 2019/806 a (SZBP) 2020/719, příloha I; nařízení Rady č. 36/2012, 2019/85, 2019/798 a 2020/716, příloha II]

(viz body 87–93)

7. *Evropská unie – Soudní přezkum legality aktů orgánů – Omezující opatření vůči Sýrii – Rozsah přezkumu – Zařazení žalobce na seznam tvořící přílohu napadeného rozhodnutí vzhledem k jeho postavení předního podnikatele působícího v Sýrii – Veřejně přístupné dokumenty – Důkazní hodnota*
[Rozhodnutí Rady 2013/255/SZBP, ve znění rozhodnutí (SZBP) 2019/87, (SZBP) 2019/806 a (SZBP) 2020/719, příloha I; nařízení Rady č. 36/2012, 2019/85, 2019/798 a 2020/716, příloha II]

(viz body 96, 104, 107, 109 a 114)

8. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření vůči Sýrii – Zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů – Žaloba na neplatnost podaná předním podnikatelem působícím v Sýrii, vůči němuž je namířeno rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků – Rozložení důkazního břemene – Rozhodnutí zakládající se na souboru nepřímých důkazů – Důkazní hodnota – Dosah*
[Rozhodnutí Rady 2013/255/SZBP, ve znění rozhodnutí (SZBP) 2019/87, (SZBP) 2019/806 a (SZBP) 2020/719, příloha I; nařízení Rady č. 36/2012, 2019/85, 2019/798 a 2020/716, příloha II]

(viz body 115, 116, 121, 127, 129, 130, 135, 140, 151, 152, 158, 159 a 170)

9. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Specifická omezující opatření vůči některým osobám a subjektům vzhledem k situaci v Sýrii – Rozhodnutí 2013/255/SZBP a nařízení č. 36/2012 – Domněnka o poskytování podpory syrskému režimu uplatněná vůči předním podnikatelům působícím v Sýrii – Přípustnost – Podmínky – Vyvratitelná domněnka – Důkaz svědčící o opaku – Neexistence*
[Rozhodnutí Rady 2013/255/SZBP, ve znění rozhodnutí (SZBP) 2019/87 a (SZBP) 2019/806, příloha I; nařízení Rady č. 36/2012, 2019/85 a 2019/798, příloha II]

(viz body 161–164, 166 a 169)

10. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Specifická omezující opatření vůči některým osobám a subjektům vzhledem k situaci v Sýrii – Rozhodnutí 2013/255/SZBP a nařízení č. 36/2012 – Kritéria pro přijetí omezujících opatření – Podpora syrského režimu a prospěch z tohoto režimu – Pojem – Autonomní právní kritérium – Zařazení na seznamy na základě souboru přesných, konkrétních a shodujících se nepřímých důkazů – Neexistence*
[Rozhodnutí Rady 2013/255/SZBP, ve znění rozhodnutí (SZBP) 2020/719, příloha I; nařízení Rady č. 36/2012 a 2020/716, příloha II]

(viz body 176 a 180–182)

11. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření vůči Sýrii – Zmrazení finančních prostředků a omezení v oblasti povolení ke vstupu osob, subjektů nebo orgánů spojených se syrským režimem – Omezení práva na vlastnictví a práva na svobodný výkon hospodářské činnosti – Porušení zásady proporcionality – Neexistence*
[Článek 5 odst. 4 SEU; Listina základních práv Evropské unie, články 15, 16 a 17; rozhodnutí Rady 2013/255/SZBP, ve znění rozhodnutí (SZBP) 2015/1836, (SZBP) 2019/87 a (SZBP) 2019/806, čl. 28 odst. 6 a 7, článek 34 a příloha I; nařízení Rady č. 36/2012, ve znění nařízení 2015/1828, čl. 32 odst. 4 a 2019/85 a 2019/798, příloha II]

(viz body 192–194 a 196–201)

Shrnutí

Bashar Assi je podnikatelem syrské státní příslušnosti, který vlastní podíly a vykonává činnosti v mnoha odvětvích syrské ekonomiky. Jeho jméno bylo v lednu 2019 zařazeno na seznamy osob a subjektů, na které se vztahují omezující opatření, která vůči Syrské arabské republice přijala Rada Evropské unie, a následně bylo jeho jméno na těchto seznamech ponecháno v květnu 2019 a v květnu 2020¹ zaprvé jakožto zakládající partner letecké společnosti, zadruhé jakožto předseda správní rady společnosti Aman Dimashq, což je společný podnik podílející se na realizaci syrským režimem podporovaného projektu výstavby luxusní rezidenční a obchodní čtvrti a zatřetí od roku 2020 vzhledem k tomu, že byla společně se Samerem Fozem, který je na seznamech rovněž zařazen, a jeho jménem založena společnost Aman Facilities. Rada měla za to, že tyto činnosti umožňují Basharu Assimu získat prospěch ze syrského režimu a podporovat jej.

Tyto důvody vycházely jednak z kritéria předního podnikatele působícího v Sýrii definovaného v odstavci 2 písm. a) článku 27 a článku 28 rozhodnutí 2013/255², ve znění rozhodnutí 2015/1836, a v odstavci 1a písm. a) článku 15 nařízení č. 36/2012³, ve znění nařízení 2015/1828, a jednak z kritéria napojení na syrský režim definovaného v odstavci 1 článku 27 a článku 28 uvedeného rozhodnutí a v odstavci 1 písm. a) článku 15 uvedeného nařízení.

Tribunál žalobě na neplatnost podané žalobcem proti rozhodnutí (SZBP) 2020/719 a prováděcímu nařízení (EU) 2020/716 (dále jen „akty o ponechání na seznamech z roku 2020“) vyhověl, jelikož Rada, která vycházela zejména z činností žalobce v minulosti, neshromáždila dostatečně konkrétní, přesné a shodující se nepřímé důkazy pro účely prokázání opodstatněnosti uvedených důvodů pro zařazení na seznam, zejména s ohledem na důkazy předložené žalobcem svědčící o opaku.

Závěry Tribunálu

Pokud jde zaprvé o údajné postavení předního podnikatele působícího v Sýrii, Tribunál přezkoumal důkazy předložené jak Radou, tak žalobcem ohledně jeho hospodářských činností.

Pokud jde o postavení předsedy správní rady společnosti Aman Dimashq, Tribunál měl za to, že zamýšlela-li Rada vycházet z činností žalobce v minulosti, měla v aktech o ponechání na seznamech z roku 2020 uvést závažné a shodující se nepřímé důkazy umožňující mít důvodně za to, že dotýčný poté, co v květnu 2019 odstoupil z funkce v uvedené struktuře, s ní udržoval vazby, což Rada neučinila. Vzhledem k tomu, že společnost Aman Dimashq byla aktivně zapojena do projektu nemovitostí Marota city podporovaného syrským režimem, Tribunál rovněž konstatoval, že Rada nemohla uplatňovat účast žalobce jakožto vedoucího pracovníka společnosti Aman Dimashq v uvedeném projektu nemovitostí, jelikož s touto společností již neudržoval žádnou vazbu.

¹ – Prováděcí rozhodnutí Rady (SZBP) 2019/87 ze dne 21. ledna 2019, kterým se provádí rozhodnutí 2013/255/SZBP o omezujících opatřeních vůči Sýrii (Úř. věst. 2019, L 18 I, s. 13) a prováděcí nařízení Rady (EU) 2019/85 ze dne 21. ledna 2019, kterým se provádí nařízení (EU) č. 36/2012 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. 2019, L 18 I, s. 4); rozhodnutí Rady (SZBP) 2020/719 ze dne 28. května 2020, kterým se mění rozhodnutí 2013/255/SZBP o omezujících opatřeních vůči Sýrii (Úř. věst. 2020, L 168, s. 66) a prováděcí nařízení Rady (EU) 2020/716 ze dne 28. května 2020, kterým se provádí nařízení (EU) č. 36/2012 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. 2020, L 168, s. 1).

² – Rozhodnutí Rady 2013/255/SZBP ze dne 31. května 2013 o omezujících opatřeních vůči Sýrii (Úř. věst. 2013, L 147, s. 14), ve znění rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/1836 ze dne 12. října 2015 (Úř. věst. 2015, L 266, s. 75).

³ – Nařízení Rady (EU) č. 36/2012 ze dne 18. ledna 2012 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii a o zrušení nařízení (EU) č. 442/2011 (Úř. věst. 2012, L 16, s. 1), ve znění nařízení Rady (EU) 2015/1828 ze dne 12. října 2015 (Úř. věst. 2015, L 266, s. 1).

Konečně, pokud jde o postavení zakládajícího člena společnosti Aman Facilities s S. Fozem, která byla založena jeho jménem, Tribunál konstatoval, že ačkoli žalobce připustil, že tuto společnost založil, nelze s ohledem na písemnosti ve spise tvrdit, že jednal jménem S. Foze.

S ohledem na výše uvedené Tribunál dospěl k závěru, že Rada při přijímání aktů o ponechání na seznamech z roku 2020 dostatečně neprokázala postavení předního podnikatele působícího v Sýrii.

Pokud jde zadruhé o podporu syrského režimu a prospěch, který žalobce z uvedeného režimu údajně měl z důvodu svých obchodních činností, Tribunál nejprve připomněl, že se důvody pro zařazení určité osoby na seznam mohou překrývat, a že určitá osoba může být tedy kvalifikována jako přední podnikatel působící v Sýrii a považována zároveň a prostřednictvím týchž činností za osobu, která má prospěch ze syrského režimu nebo tento režim podporuje.

Vzhledem k tomu, že v projednané věci žalobce v okamžiku přijetí aktů o ponechání na seznamech z roku 2020 již nebyl předsedou správní rady společnosti Aman Dimashq, nelze mít za to, že měl vzhledem k účasti této společnosti na projektu nemovitostí Marota city prospěch ze syrského režimu, nebo že jej podporoval. Stejně tak s ohledem na to, že společnost Fly Aman ještě není provozuschopná, žádný důkaz neprokazuje, že žalobce měl v postavení zakládajícího partnera této společnosti prospěch ze syrského režimu, ani že jej podporoval. Konečně, pokud jde o společnost Aman Facilities, pouhá skutečnost, že je společnost založena a je pro účely založení zapsána, nemůže být kromě toho dostatečná k tomu, aby bylo možné mít za to, že žalobce má prospěch ze syrského režimu nebo jej podporuje.

Tribunál tedy dospěl k závěru, že Rada druhý důvod pro zařazení jména žalobce na seznamy z důvodu jeho spojení se syrským režimem dostatečně nepodložila a ponechání jména žalobce v aktech o ponechání na seznamech z roku 2020 není opodstatněné.

Tribunál v důsledku toho zrušil rozhodnutí Rady (SZBP) 2020/719 a prováděcí nařízení Rady (EU) 2020/716 v rozsahu, v němž se týkají žalobce.